

PERSONALITĂȚI DE PE MERIDIANELE UNIVERSULUI ȘTIINȚIFIC

Alexandre Gustave Eiffel s-a născut în data de 15 decembrie 1832 la Dijon, Promotor de seamă al construcțiilor metalice, a construit vestitul turn din Paris care-i poartă numele. Turnul a fost construit în intervalul 1887-1889 ca să servească

drept arc de intrare la Expoziția Universală (1889), un târg mondial ce sărbătorea centenarului Revoluției franceze, dar și o modalitate de relansare economică prin deschiderea unor șantiere de mare amploare. La construcția turnului au lucrat 300 de muncitori care au unit 18.038 de

piese de oțel, folosind două milioane jumătate de nituri. Peste 100 de muncitori au lucrat în atelier, iar restul pe șantier. Pe perioada verii se lucra 12 ore pe zi, iar în perioada de iarnă câte 9 ore pe zi. S-au realizat 700 de desene de ansamblu și 3.500 de desene de execuție la care au lucrat 40 de desenatori timp de doi ani. Turnul are 300 m înălțime, o greutate de peste 10.000 de tone. Turnul a fost inaugurat pe 31 martie 1889 când Gustave Eiffel, însoțit de câțiva curajoși, a urcat 1710 trepte și a fixat steagul francez în vârful turnului. La acea dată era cea mai înaltă clădire din lume. S-au tras atunci 21 de salve de tun. Expoziția a fost deschisă în data de 15 mai. Deși controversat pe perioada construcției, în prima săptămână de la darea în funcțiune turnul a fost escaladat de 28.922 vizitatori care au urcat pe picioare până la primul sau la al doilea nivel. Pentru a ajunge la primul etaj, se urcă 387 de trepte, 674 de trepte pentru a ajunge la al doilea etaj, 1.130 de trepte pentru a ajunge la al treilea etaj. Abia la o săptămână după inaugurarea expoziției au fost puse în funcțiune și ascensoarele. Lifturile originale funcționau cu ajutorul unui sistem hidraulic, iar lifturile actuale sunt electrice. La primul etaj a fost amenajată o sală de spectacol, un restaurant francez și un restaurant rusesc, o braserie flamandă și un bar american. La etajul al doilea a fost instalată o imprimărie unde se tipărea în fiecare zi o ediție specială din Figaro. La etajul al treilea Gustave Eiffel și-a rezervat un birou de lucru și alte trei laboratoare pentru astronomie, fizilogie și meteorologie. În prezent aceste laboratoare sunt amenajate ca muzeu. Prin aceste spații, constructorul vroia să demonstreze că Turnul poate avea diferite utilizări fie pentru apărarea națională fie pentru cercetări științifice și astfel să evite

demolarea lui deoarece aprobarea construcției fusese dată numai pentru 20 de ani. În 1910 concesiunea a fost reînnoită pentru încă 60 de ani datorită interesului strategic rezultat din dezvoltarea telegrafiei fără fir. Gustave Eiffel s-a stins din viață la 27 decembrie 1923, iar turnul construit de el dăinuie și azi devenind, între timp, simbolul al Parisului.

Gustav Eiffel și România. *Interesant de menționat că în 1882, înainte de a deveni celebru, adică înainte de a construi Statuia Libertății de la New York și înainte de a înălța Turnul din Paris, Gustave Eiffel retușa ultimele detalii ale unei veritabile bijuterii arhitectonice din România: Hotelul Traian din Iași. Pușini sunt cei care știu că simbolul Parisului, Turnul Eiffel, a fost realizat după o tehnologie descoperită de inginerul român Gheorghe Pănculescu. După ce a absolvit cursurile Politehnicii din Zürich, inginerul Pănculescu ajunge să lucreze în cadrul Companiei Eiffel la recomandarea marelui poet Vasile Alecsandri. În 1878, Pănculescu revine în țară pentru a construi calea ferată București – Predeal. În acea perioadă, inginerul inventează un sistem de îmbinare a traverselor de cale ferată, care avea să revoluționeze construcțiile metalice. Astfel, datorită metodei de montare a șinei pe traverse în afara spațiului căii ferate, Pănculescu a reușit să termine lucrarea concesionată în mai puțin de un an, deși termenul era de aproape cinci ani. Impresionat de proiectul inginerului român, Alexandre Gustave Eiffel se deplasează special la Vălenii de Munte pentru a-l întâlni pe Pănculescu, cel care avea să devină inspectorul general al Căilor Ferate Române. Eiffel a vrut să vadă tehnologia folosită de acesta la montarea căii ferate. În 1879, în casa unde se află acum Muzeul "Nicolae Iorga", francezul a fost găzduit de Pănculescu și a fost impresionat de geniul românului. Aici, Eiffel i-a vorbit gazdei despre proiectul său, înălțarea unui turn ieșit din comun, la Paris, pentru Expoziția Universală din 1889. Împreună au discutat despre adaptarea tehnicii la construcția turnului, folosind subansamble metalice, confecționate la sol și asamblate după aceea, pe măsură ce se înalță lucrarea. Într-un studiu intitulat "Communication sur les travaux de la tour de 300 m", datat în 1887, Alexandre Gustave Eiffel precizează că turnul, care îi poartă numele, nu s-ar fi putut construi dacă nu ar fi aflat de tehnica inovatoare folosită de inginerul român Gheorghe Pănculescu la construcția tronsonului de cale ferată București – Predeal. Din păcate, numele românului este mult mai cunoscut în Franța decât în țara unde s-a născut. Doar o școală generală din Vălenii de Munte poartă numele Gheorghe Pănculescu. Din surse orale am aflat că podul de cale ferată de la Ungheni a fost construit de Gustav Eiffel.*

Istorisirea mea despre Gustave Eiffel și hotelul Traian din Iași, despre Gustave Eiffel și inginerul român Gheorghe Pănculescu este încă o dovadă a modului în care istoria românilor s-a împlinit cu istoria altor popoare.

Alexandru Buia s-a născut la data de 23 martie 1911 în localitatea Sângeorz-Băi, mai demult Sângeorzul Român, o localitate frumoasă, situată pe malul Someșului Mare. Localitatea este atestată documentar din 1245, când purta numele de Sanct Gurgu. A aparținut din 1762 până în 1851 Districtului Grăniceresc

Năsăudean, cunoscut și sub numele de Al doilea Regiment Valah de Infanterie Grănicerească nr.17. A fost al zecelea copil dintr-o familie cu unsprezece copii. A urmat Liceul din Năsăud, a cărui clădire a fost construită în 1888 și la a cărui fondare a contribuit și bunicul academicianului Grigore Moisil. Pe perioada studiilor liceale a primit o bursă din fondurile grănicerești. A absolvit liceul în 1929. Profesorii l-au remarcat și l-au comparat cu alt om important al locurilor năsăudene, Florian Porcius (1816-1906), unul dintre cei mai de seamă creatori ai terminologiei botanice românești, membru al Academiei Române din 1882. Poate de aceea l-au îndemnat să se înscrie la Academia de Înalte Studii Agronomice din Cluj. Poate și pentru că un alt ilustru năsăudean, Iuliu Prodan, profesor la catedra de botanică descriptivă și fitopatologie de la Academie, fusese profesor secundar la Liceul din Năsăud. Și aici a fost remarcat pentru sârguința cu care învăța, pentru altruismul manifestat în toate împrejurările, pentru calitățile de organizator și orator. Așa se face că, în perioada studiilor universitare, a devenit Președinte al Asociației Studenților din Centrul Universitar Cluj și a participat, în 1934, la Congresul Internațional al Studenților ținut la Veneția. La terminarea studiilor universitare, în 1934, a obținut diploma de inginer agronom cu distincție și a fost numit asistent la catedra de Botanică și Fitopatologie, condusă de profesorul Iuliu Prodan. Sub îndrumarea acestuia își elaborează teza de doctorat cu titlul „Cercetări asupra Cuscutei din România”, susținută în 1938 și publicată un an mai târziu, în 1939. O lucrare valoroasă, continuată mai apoi în cercetările sale, în cadrul căreia a descoperit mai multe unități sistematice noi pentru știință și care îi poartă numele. Iată numai câteva: Cuscuta basarabica Buia, Cuscuta prodani Buia. Această lucrare îl situează printre puținii monografi din lume ai genului Cuscuta dar l-a recomandat, științific vorbind, pentru ocuparea, în 1940, a postului de profesor suplinitor la Catedra de Botanică sistematică, anatomie și fiziologie vegetală, iar apoi, în 1943 ca profesor titular. În

aceea perioadă a elaborat și publicat, în 1948, cursul de „Botanică sistematică”. Calitățile sale profesionale și de bun organizator l-au propulsat, de asemenea, din 1945, în funcția de Decan al Facultății de Agronomie din Cluj. Era o personalitate cunoscută în lumea botaniștilor când, în 1948, a fost solicitat de Ministerul Învățământului Public să vină la Craiova pentru organizarea Institutului Agronomic și dezvoltarea învățământului botanic, a învățământului agronomic în Oltenia. Acum, după mai bine de șaiszeci de ani de la începuturile învățământului agronomic la Craiova, se poate spune că profesorul Alexandru Buia și îndeplinit cu brio misiunea de apostolat. A editat monografia „Flora Olteniae Exsiccata”. A publicat, în 1961 și 1962, „Elemente de morfologie vegetală”, cursul de „Morfologia plantelor”, a participat la elaborarea mai multor monografii, apărute după decesul său. Este vorba de tratatul de „Botanică agricolă”, apărut în 1965, de cursul „Botanică” apărut în 1967 sub coordonarea lui Mihai Răvărut, de „Flora mică a României”, lucrare coordonată de magistrul său, Iuliu Prodan și care a apărut în trei ediții: 1958, 1961 și 1966. Din 1955 și până în 4 octombrie 1964, când a trecut în neființă a fost Rector al Institutului Agronomic „Tudor Vladimirescu” din Craiova.

Grădina Botanică – Alexandru Buia. *Una dintre realizările de primă importanță ale profesorului Alexandru Buia a fost Grădina Botanică. Nu trebuie să uităm că a venit de la Cluj unde școala de botanică are rădăcini puternice. Alexandru Buia, ca de altfel toți marii botaniști, știa că fără o grădină botanică și un herbar științific nu se poate asigura un învățământ superior de nivel mondial. Înființarea Grădinii Botanice din Craiova a fost rezultatul implicării mai multor persoane cu putere de decizie din Craiova și din regiunea Oltenia, a fost rezultatul implicării afective a cadrelor didactice, a studenților și a salariaților Institutului Agronomic, dar persoana catalizatoare a acestor energii a fost profesorul Alexandru Buia. Mai întâi s-a obținut aprobarea Ministerului Agriculturii, care a asigurat și finanțarea inițială a lucrărilor de amenajare. Apoi, administrația locală, a repartizat Institutului Agronomic terenul Parcului „7 Noiembrie-Fântâna Jianu”. Profesorul Buia s-a implicat direct în elaborarea proiectului de amenajare a Grădinii și a prevăzut toate sectoarele unei grădini botanice universitare. Terenul inițial era platou pentru crearea condițiilor ecologice a fost necesară amenajarea unui microrelief specific cu înălțimi cuprinse între 1,5 și 30 m. Mai mult, folosind apa colectată din izvorul fântânii Jianu, construită de Hagi Stan Jianu în jurul anului 1800, s-au amenajat 3 lacuri, cu o suprafață totală a luciului de apă de 0,3 ha. Această amenajare a permis cultivarea de specii autohtone și exotice, erbacee și lemnoase.*

Rubrică realizată de prof.dr.ing.Gheorghe Manolea, Universitatea din Craiova